

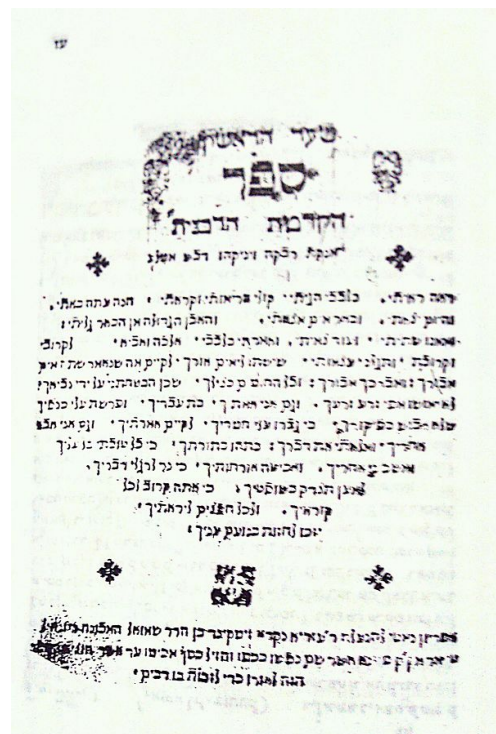
The Meneket Rivkah:
Readings in the First Book of Torah Scholarship by a Jewish Woman
 Rabbanit Leah Sarna | Limmud UK

1. Introduction of the publisher:

Listen, dear, esteemed, pious (פרומה) women. Take a look at this Yiddish book, and read it so that one shall place one's trust in God the Almighty, and in all one's deeds rely on Him.

Because you have known the respected woman who conceived and wrote this book, the Rabbanit and preacher Madam Rivkah, may her memory be a blessing, (החשובה הרבנית הדרשנית מרת רבקה), daughter of the sage our teacher and master Rabbi Meir Tiktiner, may his memory be a blessing. Her intentions were focused exclusively on the fear of God day and night, and her thoughts were by no means of grandeur. Who has ever heard or seen such a novelty (חידוש); has it ever happened in countless years, that a woman has written something of her own accord? And she has read numerous verses and midrashim. I let it, therefore, be printed, so that every woman who wishes to read it can buy and possess a copy. (She) named the book Meneket Rivkah to be a commemoration for herself, and in honor of all women. It shows that a woman can also compose words of ethical instruction and good biblical interpretations as well as many men (דז איין אשה אויך). She divided her book into seven chapters. She was brief and did not lengthen her words. In the merit of this, may you merit the redemption of the Messiah, in which the Shekhinah will once again delight in Israel. Amen, so may it be His will.

Here in Prague, according to the lesser reckoning (1609), by the printer Gershom, the son of our teacher and master, Rabbi Bezalel Katz, may the memory of the righteous be a blessing.

2. Introduction of the Rabbanit	1	הקדמת הרבנית
Rebekah's Nurse - He fed him honey from the crag	2	מנקה רבקה ויניקהו דבש מסלע
I have marked well, and I have pondered in my heart,	3	ראה ראיתי בלבבי הגיתי
I have raised my voice and spoke. Now I have come,	4	קולי הרימותי וקראתי הנה עתה באתי
Today I have gone out. I have found a well of water,	5	והיום יצאתי ובאר מים מצאתי
And have rolled the large stone from the well.	6	והאבן הגדולה מן הבאר גליתי
I drank from it, but I continued to thirst.	7	וממנו שתיתי ועוד צמיתי
I said in my heart: I shall go and bring [water] to every man and woman near to me.	8	ואמרתי בלבבי אלכה ואביא לקרובי וקרובתי
My bones rejoice	9	ותגלני עצמותי
That they shall drink for many long years,	10	שישתו לימים אורך
In order to fulfill what is said: "Drink water from your own cistern."	11	לקיים מה שנאמר שתה מים מבורך
Blessed be they who bless You,	12	ומברך מבורך
And all who seek refuge in Your shade.	13	כל החוסים בצילך
That which You have promised to me through your Prophets,	14	שכן הבטחתני על ידי נביאך
Shall not be absent from the mouth of Your children's children.	15	לא ימושו מפי זרע זרעך
I am your handmaid, daughter of your servant.	16	וגם אני אמיתך בת עבדיך
You have spread Your wings over me so that I shall not be ashamed of Your precepts.	17	ופרשת עלי כנפך שלא אבוש בפקודתיך
Your steadfast love is great toward me, enabling the fulfillment of your words.	18	כי גברו עלי חסדיך לקיים אמרתך
I will follow after You and confirm Your words that are [written] in Your Torah.	19	וגם אני אבוא אחריך ומלאתי את דבריך ככתוב בתורתך
I have no good but You, so draw me after You.	20	כי כל טובתי בל עליך ומשכיני אחריך
I regard Your ways, for Your word is a lamp to my feet,	21	ואביטה אורחותיך כי נר לרגלי דבריך
For You are just in Your judgment,	22	למען תצדק בשופטיך
For You are near to all who call You.	23	כי אתה קרוב לכל קוראיך
All who desire to hold You in awe shall merit gazing upon the beauty of Your face.	24	ולכל החפצים ליראתיך יזכו לחזות בנועם פניך
Put up a palanquin to raise Reb Azariah, called Ziskind, son of the master Rabbi Samuel, called Reb Zanvil taymer, from the holy congregation of Posnan, who took his life in his hands and poured money from his purse to publish this book in order to bring merit to all people.	25	ואפריון נמטי להנעלה ר'עזריא נקר' זיסקינד בן הר"ר שמואל המכונה ר'זוויל טיימר מק"ק פוזנא אשר שם נפשו בכפו והזיל כסף מכיסו עד אשר הוציא הספר הזה לאורו כדי לזכות בו רבים

3. Opening of Chapter One

This will speak of how a woman should behave, and how she should adorn her body, so that her soul should not be lost.

King David, peace be upon him, wrote in Psalms the verse, "Take heed, lass, and note, incline your ear: forget your people and your father's house, and let the king be aroused by your beauty; since he is your lord, bow to him." This means in Yiddish, listen to me, my daughter and see, incline your ears. Forget your people and your father's house, then the King, the Holy One, blessed be He, will desire your beauty; since he is your master, bow to him.

Psalms 45:11-12	תהילים מ"ה:יא-י"ב
Take heed, lass, and note, incline your ear: forget your people and your father's house, and let the king be aroused by your beauty; since he is your lord, bow to him.	שְׁמַעֲיִבֶת וְרֹאֵי וְהִטִּי אָזְנוֹךְ וְשִׁכְחִי עַמִּי וּבֵית אָבִיךָ: וַיִּתְאַוּ הַמֶּלֶךְ יִפְתָּךְ כִּי־הוּא אֲדֹנֶיךָ וְהִשְׁתַּחֲוִי־לוֹ:

The midrash in the weekly Torah reading Lekh Lekha relates this to Sarah and Abraham, and how they were commanded by the Holy One, blessed be He, to leave their land. Namely, He told them to forget their father and mother and family, meaning they should distance themselves from the behavior of their parents. Then the Holy One, blessed be He, will find your beauty desirable, for example, your good deeds.

Bereishit Rabbah 39:1	בראשית רבה ל"ט:א'
"G-d said to Abram, 'Go forth from your land...' (Genesis 12:1) Rabbi Yitzchak opened: <u>"Listen, daughter, look, and incline your ear, and forget your people and your father's house."</u> (Psalms 45:11) Rabbi Yitzchak said: this may be compared to a man who was traveling from place to place when he saw a castle aglow. He said, "Is it possible that this castle lacks a person to look after it?" The owner of the building looked at him and said to him, 'I am the master of the castle.'" What happened with Abraham our father was similar. He said, "Is it possible that this universe lacks a person to look after it?," the Holy Blessed One looked at him and said to him, 'I am the Master of the Universe.'" <u>"And let the king be aroused by your beauty since he is your master"</u> (Psalms 45:12) And let the king be aroused for your beauty in the universe. "And bow to him" (Psalms 45:12) Hence, G-d said to Abram, [go forth...].	וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם לֵךְ לְךָ מֵאֶרֶץ וְגו' (בראשית יב, א), רַבִּי יִצְחָק פָּתַח (תהלים מה, יא): שְׁמַעֲיִבֶת וְרֹאֵי וְהִטִּי אָזְנוֹךְ וְשִׁכְחִי עַמִּי וּבֵית אָבִיךָ, אָמַר רַבִּי יִצְחָק מְשַׁל לְאַחַד שְׁהִיָּה עוֹבֵר מִמָּקוֹם לְמָקוֹם, וְרָאָה בִּירָה אֲחַת דּוֹלֶקֶת, אָמַר תֹּאמַר שְׁהִבִּירָה הַזֹּאת בְּלֹא מְנַהֵיג, הַצֵּיץ עָלָיו בַּעַל הַבִּירָה, אָמַר לוֹ אֲנִי הוּא בַּעַל הַבִּירָה. כֹּךְ לִפִּי שְׁהִיָּה אֲבִינוּ אַבְרָהָם אוֹמֵר תֹּאמַר שְׁהָעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא מְנַהֵיג, הַצֵּיץ עָלָיו הַקְדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְאָמַר לוֹ אֲנִי הוּא בַּעַל הָעוֹלָם. (תהלים מה, יב): וַיִּתְאַוּ הַמֶּלֶךְ יִפְתָּךְ כִּי הוּא אֲדֹנֶיךָ. וַיִּתְאַוּ הַמֶּלֶךְ יִפְתָּךְ, לְיִפּוּתֶיךָ בְּעוֹלָם, (תהלים מה, יב): וְהִשְׁתַּחֲוִי לוֹ, הָיִי וַיֹּאמֶר ה' אֶל אַבְרָם.

Midrash Tanchuma, Lech Lecha 3:1 Now the Lord said unto Abram: "Get thee out of thy country." Scripture says elsewhere in reference to this verse; <i>Hearken, O daughter, and consider, and incline thine ear; forget also thine own people and thy father's house; so shall the king desire thy beauty; for he is thy lord; and do homage unto him (Ps. 45:11).</i> <i>Hearken, O daughter, and consider, and incline thine ear</i> alludes to Abraham. <i>Forget also thine own people, and thy father's house</i> refers to the idolaters, concerning whom it is said: <i>Who say to a stock: "Thou art my father"</i> (Jer. 2:27). <i>And so shall the king desire thy beauty</i> refers to the King of Kings, who desired to glorify your (Abraham's) name in this world and in the world-to-come. <i>For he is thy lord; and do homage unto him.</i>	מדרש תנחומא, לך לך ג'א: ויאמר ה' אל אברהם לך לך. זה שאמר הפתוב: שמעי בת וראי והטי אזנך ושמעי עמך ובית אביך (תהלים מה, יא). שמעי בת וראי והטי אזנך, זה אברהם. ושמעי עמך ובית אביך (תהלים מה, יא), זו עבודה זרה. ואומר: אמרים לעין אבי אתה וגו' (ירמיה ב, כז). ויתאו המלך יפך (תהלים מה, יב), זה מלך מלכי המלכים, והוא חפץ ליפותו בעולם הזה ולעולם הבא. פי הוא אדוניך והשתחוי לו (תהלים מה, יב).
---	---

I could also expound the verse and teach it as follows: King David, peace be upon him, spoke the verse about a daughter of Israel, who took a man. She should thus take up a new path and think of its aim, meaning, she should forget the deeds and good days she had with her parents.

For we perceive every day, that due to the strength of love, a father and mother defend their child, even when it behaves poorly, as the verse says, "love covers up all faults." About this the Psalm says that she should forget her errors and should take up good deeds. The verse is referring to the verse "Let the king be aroused by your beauty." This means that the Holy One, blessed be He, will desire your good deeds, as this verse also says, "Ah you are fair, my darling." This means, my beloved, you are beautiful with good deeds.

Proverbs 10:12 Hatred stirs up strife, But love covers up all faults.	משלי י':י"ב שנאה תעירר מִדְּגִים וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים תִּכְסֶּה אֲהָבָה:
Song of Songs 1:15 Ah, you are fair, my darling, Ah, you are fair, With your dove-like eyes!	שיר השירים א':ט"ו הֲנֵךְ יָפָה רַעֲיָתִי הֲנֵךְ יָפָה עֵינֶיךָ יוֹנִים:
Midrash Tanchuma, Tetzaveh 5:2 <i>Behold, thou art fair;</i> that is, in the performing the deeds of your fathers. <i>Behold, thou art fair</i> implies in your home, and <i>behold, thou art fair</i> in the field. <i>In your home</i> alludes to the house that has a mezuzah upon it; <i>And thou shalt write them upon the doorposts of thy house</i> (Deut. 11:20). <i>In the field</i> refers to the field that contains	מדרש תנחומא, תצוה ה'ב: הֲנֵךְ יָפָה בְּמַעֲשֶׂיךָ, הֲנֵךְ יָפָה בְּמַעֲשֵׂי אֲבוֹתֶיךָ. הֲנֵךְ יָפָה בְּבֵית, הֲנֵךְ יָפָה בְּשָׂדֶה, בְּבֵית, בְּמִזְוָה, וּכְתַבְתֶּם עַל מִזְוֹת בֵּיתְךָ (דברים ה, ט). בְּשָׂדֶה, בְּתֵרוֹמוֹת וּבְמַעֲשָׂרוֹת בְּלֶקֶט

the heave-offerings, tithes, gleanings, the poor man's sheaves, and the corners left for the needy. <i>Behold, thou art fair in thy house</i> refers to the roof of your house, as is said: <i>When thou buildest a new house, then thou shalt make a parapet for thy roof</i> (Deut. 22:8) <i>Behold, thou art fair</i> in this world; <i>behold, thou art fair</i> in the world-to-come.	בְּשִׂכְחָהּ וּפְאָהָ. הִנֵּה יָפָה בְּבֵיתָ, הִנֵּה יָפָה בָּגֵג, שְׁנֵאֲמַר: כִּי תִבְנֶה בֵּית חֲדָשׁ וְעָשִׂיתָ מַעֲקֶה לְגִגְתָּ (דְּבָרִים כב, ח). הִנֵּה יָפָה בְּעוֹלָם הַזֶּה, הִנֵּה יָפָה בְּעוֹלָם הַבָּא.
--	--

The verse goes on and says, "The king's daughter is all glorious within: her clothing is of wrought gold. This means, when a woman is modest and remains in her house, then the Holy One, blessed be He, will appreciate her as a daughter, more than one who adorns himself with wrought gold. The Psalm goes further, "Your sons will succeed your ancestors." This means you will have pious children who will fill the place of their forebears with good deeds.

Psalms 45:14 All glorious is the king's daughter within the palace; Her dress embroidered with gold mountings.	תהילים מ"ה:י"ד כָּל־כְּבוֹדָהּ בַּת־מֶלֶךְ פְּגִימָה מִמְּשִׁבָּצוֹת זָהָב לְבוּשָׁהּ:
Psalms 45:17 Your sons will succeed your ancestors; you will appoint them princes throughout the land.	תהילים מ"ה:י"ז תַּחַת אֲבֹתֶיךָ יִהְיוּ בְנֶיךָ תִּשְׁיָתְמוּ לְשָׂרִים בְּכָל־הָאָרֶץ:

[שער ראשון]

[2b]

דאש ווערט רידן וויא זיך איין אשה זאל פירן. וויא זיא אירן גוף זאל
צירן. די אירי נשמה ניט וויל פֿר לירן:

דוד המלך ע"ה) האט גשריבן אין (תהילים) דען פסוק (
שמעי בת וראי [והטי] אזוניך ושכחי עמך ובית אביך ויתאו המלך יפֿיך כי [הוא] אדוניך
5 והשתחוי לו¹) דאש איז טייטש היר מיר צו מיין טאכטער אונ' זיך נייג דיין אורן אונ'
פֿר געש דיין פֿאלק אונ' הויז דיין פֿאטער דא ווערט דער קיניג הקב"ה דיין
שונהייט גילושטן דען ער איז דיין הער אונ' נייג דיך צו אים דאש מדרש² גיט
אזו אין פרשת לך לך עש גיט אויף אברהם אונ' שרה דא זיא (הקב"ה) האט
היישן אויש אירן לנד גין דא האט ער צו זיא גיזאגט זיא זאלין פֿר געשן איר פֿאטער
10 אונ' מוטר אונ' איר משפחה (רצה לומר) זיא זאלין זיך מרחיק זיין פֿון
אירן עלטערן מעשים דא ווערט הקב"ה גילוסטן אירי שונהייט דאש מיינט אירי
מעשים טובים) אויך מאג איך דען פסוק אזו אויש ליגן אונ' אזו דרשן דו
דוד המלך ע"ה) דען פסוק גיזאגט האט אויף איין בת ישראל דיא איין מאן
האט גינמן דיא זאל זיך אזו איין דרך פֿיר נעמן אונ' אויף איין תכלית)
15 גידענקין דאש מיינט אזו דאש זיא זאל פֿר געשן דיא (מעשים) אונ' וואל טאגין
דיא זיא בייא איר עלטערין האבין גיהט דען מיר זעהן אלי טאג אז איין פֿאטער אונ'
מוטר איר קינד פֿר ענטפֿרין ווען עש שון גלייך גיט רעכט טוט (מכח אהבה)
אז דער פסוק גיט (על כל פשעים תכסה אהבה⁴) דרום גיט דער מזמור זיא
זאלין דיא זעלבין שיבושים פֿר געשין אונ' זאלין זיך גוטה (מעשים טובים)
20 אן נעמן דרויף גיט דער פסוק (ויתאו המלך יפֿיך⁵) דאש מיינט הקב"ה ווערט
לושט האבין צו דייני מעשים טובים אז דר פסוק אויך גיט (הנך יפה רעיתי⁶)
דאש איז טייטש דוא בישט שין מיין גיזעלין מיט (מעשים טובים) אז דער פסוק
אויך ווייטער גיט כל כבודך בת מלך פנימה ממשכצות זהוב לבושה⁷) דש איז טייטש
ווען איין אשה איין צנועה איז אונ' בלייבט אין אירן הויז דא רעכנט זיא
25 הקב"ה פֿר איין טאכטער מיר אז דיא זיך צירט מיט אייטל גים גאלד דרויף גיט דר
מזמור ווייטער (תחת אבותיך יהיו בניך⁸) דאש איז טייטש דוא ווערשט פֿרומה
קינדער האבן די דא ווערין (ממלא מקום אבותיהם) זיין מיט אירי מעשים טובים
נח/